

Số: 07/2024/QĐST-DS

Cư M'gar, ngày 14 tháng 6 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CƯ M'GAR, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ toạ phiên họp: Ông Đỗ Văn Tha

Thư ký phiên họp: Bà Đinh Thị Thảo – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Cư M'gar

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cư M'gar tham gia phiên họp: Bà Phạm Thị Tường Vy – Kiểm sát viên

Ngày 14 tháng 6 năm 2024 tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Cư M'gar mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 123/2024/TLST-VDS ngày 22 tháng 5 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 08/2024/QĐST – VDS ngày 06 tháng 6 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Y Gung K, sinh năm 1952, có mặt

Địa chỉ: Thôn D, thị trấn E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà H Jun A, sinh năm 1959, vắng mặt

Địa chỉ: Thôn D, thị trấn E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk

Người làm chứng:

- Bà Tổng Thị T, sinh năm 1977, vắng mặt

- Ông Y Sum H, sinh năm 1981, vắng mặt

Cùng địa chỉ: Thôn D, thị trấn E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai và tại phiên họp người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông Y Gung K1 trình bày:

Ông Y Gung K2 là chồng của bà H Jun A. Năm 2019, bà H Jun Ayũn bị tai nạn giao thông, gia đình đã đưa bà đi Bệnh viện V cấp cứu và điều trị kịp thời nên tính mạng giữ được. Do va đập quá mạnh dẫn đến chấn thương sọ não, ông Y Gung K2 đã đưa bà H Jun Ayũn điều trị tại Bệnh viện C tại thành phố Hồ Chí Minh. Kết quả kiểm tra MRI cho thấy: *“Nhồi máu cũ nhu mô thái dương – chẩm (P) vỏ não trán đỉnh (T) Các ổ xuất huyết hành, cầu não hai bên, nhân bèo (P) Đồi thị (T) thái dương hai bên, chất trắng vùng (T) ...”*. Vì chi phí điều trị tại thành phố Hồ Chí Minh cao, gia đình gặp nhiều khó khăn về kinh tế nên gia đình ông Y Gung K1 có chuyển bà H Jun Ayũn điều trị tại Bệnh viện Đ. Ngày 01/10/2022 gia đình xin ra viện, bệnh viện đã đưa ra kết luận chẩn đoán bà H Jun Ayũn như sau: *“Nhồi máu não; Glôcôm, Bệnh lý tang huyết áp; Di chứng nhồi máu não; Tổn thương đặc biệt khác của đầu, rối loạn chuyển hóa L và tình trạng tang lipid máu khác (ICD10:163; 163;H40;I10;169.3;S09.8;E78)”*.

Từ khi bị tai nạn đến nay bà H Jun Ayũn không ý thức được hành vi của mình, không thể giao tiếp cơ bản (không thể nói được). Gia đình đã điều trị từ thời điểm đó cho đến nay đã hơn 05 năm nhưng bệnh tình bà H Jun A không có chuyển biến. Từ lúc bị tai nạn đến nay bà H Jun Ayũn nằm liệt một chỗ, mọi sinh hoạt cá nhân trong cuộc sống thường ngày đều do ông Y Gung K2 đảm nhận, bà H Jun A vẫn không thể nói được và không nhận thức được mọi việc xung quanh. Gần đây biểu hiện bệnh của bà H Jun A ngày càng có dấu hiệu trầm trọng.

Để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho bà H Jun A và gia đình trong các giao dịch dân sự về sau nên ông Y Gung K yêu cầu Tòa án tuyên bố bà H Jun Ayũn là người mất năng lực hành vi dân sự.

Người làm chứng bà Tống Thị T và ông Y Sum H trình bày: Ông bà là hàng xóm đối diện nhà ông Y Gung K, bà H Jun A. Trước đây ông bà thấy sức khỏe của bà H Jun A hoàn toàn ổn định vẫn trò chuyện với hàng xóm thân thiết đi làm rẫy cà phê bình thường. Từ sau khi bị tai nạn giao thông dẫn đến chấn thương sọ não ông bà nhận thấy bà H Jun Ayũn tỉnh lại nhưng không cử động được, bị liệt tại chỗ chân tay bị co lại, bà H Jun Ayũn không ý thức được hành vi của mình, không giao tiếp cơ bản, không thể nói được với mọi người xung quanh, vẫn đề ăn uống sinh hoạt vệ sinh cá nhân đều do ông Y G thực hiện từ khi bị tai nạn đến nay.

Ý kiến của Kiểm sát viên tại phiên họp: Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý vụ án cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra Quyết định giải quyết việc dân sự.

Thẩm phán đã thực hiện theo đúng quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định tại Điều 369 Bộ luật tố tụng dân sự.

Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự, người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan, người làm chứng đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung: Căn cứ theo đơn yêu cầu tuyên bố bà H Jun Ayũn là người mất năng lực hành vi dân sự của ông Y Gung K và căn cứ vào kết luận giám định pháp y tâm thần số 115/KLGD ngày 05 tháng 6 năm 2024 của Trung tâm P. Đề nghị Tòa án áp dụng khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự, Điều 22 Bộ luật dân sự chấp nhận đơn yêu cầu của ông Y Gung K. Tuyên bố bà H Jun A, sinh năm 1959 là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện CưMgar nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Ông Y G K Sợ yêu cầu Tòa án quyết tuyên bố bà H Jun Ayũn là người mất năng lực hành vi dân sự. Bà H Jun A hiện đang cư trú tại: thị trấn E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện CưMgar theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu của đương sự: Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu, bản tự khai của người yêu cầu ông Y Gung K trình bày:

Năm 2019, bà H Jun Ayũn bị tai nạn giao thông, đã được gia đình đưa đi cấp cứu và điều trị tại Bệnh viện Đ1 sau đó tiếp tục điều trị ở Bệnh viện C 02 lần:

- Lần thứ nhất: Ngày 05/9/2019 với chẩn đoán: Di chứng nhồi máu não – Hẹp động mạch não giữa; Bệnh tăng huyết áp vô căn (nguyên phát); Dẫn não thất và não thất 2 bên, hẹp M1 động mạch não giữa, tai biến mạch máu não cũ.

- Lần thứ hai: Ngày 07/10/2019 với chẩn đoán: Di chứng nhồi máu não, dẫn não thất.

Từ ngày 26/9/2022 đến 01/10/2022 điều trị tại Bệnh viện Đ với chẩn đoán: Nhồi máu não; Glom; Bệnh lý tăng huyết áp; Di chứng nhồi máu não; Tổn thương đặc hiệu khác của đầu; Rối loạn chuyển hóa lipoprotein và tình trạng tăng lipid máu khác.

Hiện tại bà H Jun A không tiếp xúc được, năng lực định hướng không có khả năng xác định; cảm xúc thờ ơ; tri giác không khai thác được; không nói được, không khai thác được nội dung tư duy; không có khả năng tập trung chú ý; trí nhớ và trí tuệ sa sút hoàn toàn; không có khả năng thực hiện các hoạt động có ý chí, liệt ½ người (P) không đi lại được, mọi sinh hoạt ăn uống và vệ sinh cá nhân hàng ngày phụ thuộc

vào sự trợ giúp của người thân. Vì vậy, ông Y Gung K1 yêu cầu Tòa án tuyên bố bà H Jun Ayũn là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định “Điều 22. Mất năng lực hành vi dân sự

1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.”

Ngày 23/5/2024 Tòa án nhân dân huyện Cư M’gar đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 10/2024/QĐ-TA đối với năng lực hành vi dân sự của bà H Jun A theo đơn yêu cầu của ông Y Gung K.

Căn cứ kết luận giám định pháp y tâm thần số 115/KLGĐ ngày 05 tháng 06 năm 2024 của Trung tâm P, kết luận: H Jun Ayũn, sinh năm 1959; địa chỉ: Thôn D, thị trấn E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk về y học: Hiện tại bị bệnh: Sa sút trí tuệ trong bệnh mạch máu (Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 – ICD10, có mã số bệnh là F01.1). Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Từ các tài liệu, chứng cứ thu thập được trong hồ sơ, trình bày của đương sự, người làm chứng tại phiên họp xét thấy yêu cầu của ông Y Gung K yêu cầu tuyên bố bà H Jun Ayũn là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với Điều 22 Bộ luật dân sự nên cần chấp nhận.

[3] Về chi phí giám định và lệ phí:

Về chi phí giám định: Ông Y Gung K đã nộp trực tiếp cho Trung tâm P nên Tòa án không đặt ra để xem xét.

Về lệ phí: Ông Y Gung K, sinh năm 1952 là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí giải quyết việc dân sự nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 369, Điều 370, 371, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật dân sự; Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 và khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Y Gung K.

Tuyên bố bà H Jun A, sinh năm 1959 là người mất năng lực hành vi dân sự.

Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự H Jun Ayũn phải theo quy định của pháp luật.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Y G K Sợ được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Đương sự;
- Chi cục THADS Cư M'gar;
- VKSND Cư M'gar;
- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Đỗ Văn THA